

Zásuvka

občasník pro majitele, přátele a milovníky prasátek

ČESKÝ KLUB MAJITELŮ PRASÁTEK CHOVANÝCH V DOMÁCNOSTI, z.s..
www.prasatkovdomacnosti.cz

Leden 2025 číslo:7

ÚVODNÍK

Rok se s rokem sešel a je tady sedmý díl našeho prasoklubového občasníku ZÁSUVKA. Tak jako v minulých letech ho skvěle připravila Jana Brabcová Matildová, za což jí patří veliký dík 😊

Nejprve bychom vás rádi seznámili s tím, co se u nás událo v předešlém roce.

V březnu jsme byli opět zařazeni do aukcí „Kamínky nejen pro ZOO“ kde se i díky našim prasomalírkám a Evě Čikulové – Pepinové, která do aukcí věnovala nemalou část své sbírky podařilo vybrat bezmála 25.500,- Kč.

V dubnu jsme se tak jako každý rok účastnili doprovodného programu Nadace na ochranu zvířat v rámci veletrhu For Pets. Za prasátka byl již tradičně Mistr Hubert. V prasoklubové kasičce po skončení akce přibylo 9.095,-Kč.

V květnu a potom ještě v září jsme již po několikáté uspořádali sbírku krmiva pro slovenský útulek v Jakubově. Děkujeme členům, kteří se do těchto sbírek pravidelně zapojují, protože je to nemalá pomoc pro paní Lucii, která v Jakubovském útulku pečuje již o více než 60 prasátek.

V červnu jsme se po patnácté sešli v Sedmihorkách. Nálada byla jako vždy úžasná a v neděli jsme vysypali z klubové kasičky rekordních 15.000,-Kč.

Na podzim jsme účetně zaštitili sbírku z aukcí „Kamínky nejen pro ZOO“ pro Jakubovský útulek. Dále jsme v rámci podzimních veterinárních akcí zaškolili našeho nového veterináře pro slovenský tým pana doktora Jana Vaška z VFU v Brně.

V prosinci se konala každoroční Vánoční prasoaukce výrobků našich skvělých členek a tentokrát vynesla krásných 12.087,- Kč.

V letošním roce nás čeká následující

Během března, dubna a května budou probíhat jarní veterinární akce pro netransportovatelná prasátka. Uzávěrka objednávek je 20.2.2025.

Některou dubnovou sobotu (přesný termín zatím nemáme) se sejdeme s prasátko která jezdí autem na veterinární akci v Oleškách.

Během února by měli být konečně k dispozici naše nové pamlsky a pamlsky s chondroprotektivy, které pro nás připravuje firma Univit.

27-30.3.2025 se koná Veletrh For Pets kterého se již tradičně budeme účastnit.

13-15.6.2025 se sejdeme již po šestnácté v Sedmihorkách. Mimo jiné se můžeme těšit na přednášku manželky našeho pana doktora Marka Housky Lucie Houskové o závěrech výzkumu, který probíhal dva roky a účastnilo se ho více než sto našich prasátek.

Na jaře a na podzim bychom zase rádi uspořádali sbírky krmiva pro Jakubov.

S firmou Univit budeme letos pracovat na vývoji speciální směsi vitamínů a minerálů s pracovním názvem Roboran mini junior a Roboran mini senior, při kterém bude přihlédnuto i k závěrům proběhlého výzkumu Lucie Houskové. Rádi bychom naše nové Roborany začali distribuovat již koncem roku 2025.

Podzimní veterinární akce budou probíhat v říjnu a listopadu. V prosinci se pak můžete těšit na tradiční Vánoční prasoaukce.

Závěrem bych ráda poděkovala všem našim přispěvatelům, kteří nám pomáhají finančně. Jmenovitě Mgr. Evě Molnárové, Mgr. Adamovi Cinkovi, MUDr. Janě Buckové, Jakubovi Chromému, Martinovi Kyselkovi, Miloslavě Olšákové, Kláře Steinbachové, Haně Procházkové, Zuzaně Příbylové, Táně Vinšové, společnosti Srdcem pro tlapky a dalším. Seznam všech dárců je zveřejněn na našich stránkách v rubrice VÝROČNÍ ZPRÁVY – Výroční zpráva za rok 2024 – Dary přijaté.

Dále mockrát děkuji všem našim šikovným prasoženám, které svými výrobky přináší do prasoklubové kasičky nemalé sumy. Jmenovitě Janě Matildové, Zuzce Máškové, Evě Čikulové, Janě Bobíkové, Holkám Froněčkovým od prasoňů z Ústí a Irence Pastorkové od sekeřických prasátek. Závěrem děkuji ostatním, kteří nám pomáhají. Helče Neroušové a Hubertovi a jeho rodině za reprezentaci, Zdence a Martinovi Mont'ákovým za úžasný sedmihorský catering a Dalmiňákům za slámu pro naši chráněnku Dafné 😊 Jestli jsem na někoho zapomněla, nebyl to úmysl 😊

Krásný rok 2025 a milujte svá prasátka ať jsou jakkoliv velká a i když někdy trochu zlobí 😊

Martina

OBSAH

1. Úvodník
3. Zajímavosti
4. Nakažlivé zívání
5. Představujeme plemena čuníků – Štětoun africký a šedý
8. Zčernání zubů, otrava ze žaludů
9. Čím se živí divočáci
10. Prasata dokážou hrát videohry, jak vidí prasátka barvy
11. Laminitida spárků u prasat
12. tip na knihu
13. 7 příčin špatného dýchání
15. Pomoc prasátkům a jiným zvířátkům v nouzi
16. Pachové žlázy u prasat a vrozené onemocnění předkožky
17. Trocha humoru
18. Příběhy od Vás
20. Přehled hospodaření 2024

Zajímavosti:

- Pokud má vaše světlé malé prasátko nějaký flíček na zásuvce, počítejte s tím, že flíček bude přibývat a až bude staré, bude mít pravděpodobně zásuvku celou tmavou ☺ tak to u nich totiž funguje.
- Ústní dutina prasete se nemůže otevřít tak doširoka jako u psů a koček, a proto je úplné vyšetření úst obtížné, a to i při celkové anestezii.
- Selata se rodí s osmi zuby. Mléčné zuby jsou plně vyvinuty ve 3 měsících. Trvalé zuby vyrůstají postupně asi od 4 do 20 měsíců. Zadní stoličky vyrůstají nejpozději. Ztráta třenových zubů a stoliček je u starších prasat běžná.
- Prasata mají výborný sluch. Ušní kanálek je extrémně úzký, plný nečistot a otoskopické vyšetření není obecně proveditelné. Miniprasátkům se ve zvukovodu tvoří často velké množství tmavě hnědého, šupinatého až voskového sekretu. Ačkoli je podobný sekretu produkovanému u psů nebo koček se zamořením roztočů, tato sekrece je pro miniprase normální.
- Prasata mají dobrý čich. Když prase ryje, nosní dírky na konci rypáčku jsou schopny se sami uzavřít.

Zdroj: Kristie Mozzachio –Potbellied Pig Veterinary Medicine

Zdroje: https://lafeber.com/vet/basic-information-sheet-miniature-pig/?srsId=AfmBOortqW_C2RnAMCfS5_CNAdTNTb0YyMRaeANoapgTcRiUUh5HsL

Nakažlivé zívání u domácích prasat

Studie Ivana Norscieho (Turínský profesor)

Na rozdíl od spontánního zívání – starodávného fenoménu běžného pro obratlovce – bylo nakažlivé zívání (vyvolané zíváním ostatních) vyzorováno pouze u vysoce sociálních druhů a může odrážet emocionální meziindividuální spojení. Byla vyslovena hypotéza, že vznik nákazy zíváním upřednostňuje přírodní výběr u vysoce sociálních druhů, aby se zlepšilo sladění mezi jednotlivci.

Zkoumali jsme nákazu zíváním u prasete domácího, *Sus scrofa*. Vzhledem ke komplexním společensko-emocionálním a poznávacím schopnostem prasete domácího jsme předpokládali, že u tohoto druhu může být přítomna nákaza zíváním ovlivněna individuálními a sociálními faktory. V červnu až listopadu 2018 bylo 104 částečně volně se pohybujících dospívajících i dospělých prasat natáčeno a bylo vytvořeno 224 videí pro video-analýzu zívání.

Naše výsledky ukazují, že nákaza zívnutím je u prasete domácího opravdu přítomna. Bylo vyzorováno, že je podstatně pravděpodobnější, že prase zívne poté, co alespoň jedno jiné prase v jeho viditelném dosahu zívlo, než když praseti bránila fyzická překážka ve spatření podnětu zívání jiného prasete. Navíc, podobně jako u jiných druhů savců, nákaza prasečím zíváním byla nejpravděpodobnější v první minutě od spatření zívání jiného prasete.

Prasata – jako další vysoce sociální druhy savců vykazující nákazu zíváním – mohou přirozeně vytvářet skupiny a zapojovat se do stabilních sociálních vztahů. Nezralí jedinci začnou prostřednictvím hry doladovat svůj vztah k ostatním, nejprve se sourozenci a později i s jedinci z jiných vrhů. Jak se předpokládá u jiných druhů, je možné, že zívání bylo doplněno během evoluce, aby se stalo signálem týkajícím se chování a fyziologických změn, kterou by ostatní skupinová kamarádi mohli zachytit a napodobovat pro vzájemné sladění, důležité pro společenský život.

<https://www.nature.com/articles/s41598-020-80545-1>

Představujeme plemena čuníků

Štětkoun africký (red river hog)

(*Potamochoerus porcus*)

Štětkoun africký je druh divoce žijícího prasete z čeledi prasatovitých. Starší název je **prase štětkaté**. Ve volné přírodě žije ve Střední Africe v listnatých a smíšených lesích a v buši do výšky 4000 m n. m.

Shlukuje se do malých stád o maximálně 20 jedincích. Samice je březí 120–127 dní a rodí 1 až 8 mláďat. Štětkoun africký je rezavohnědě zbarvený všežravec, kromě plodů a hlíz žere také ptačí vejce či mláďata. Je aktivní především ráno a večer.

Prasata označují své cesty škrábáním kmenů stromů pomocí svých špičáků (kly) a také pomocí nožních žláz, krčních a preorbitálních žláz. Dávají o sobě vědět pomocí hlasitých zvuků. Bushová prasata bojují sražením čel dohromady, zasahují se hlavami, bouchají do sebe rypáky a jejich ocasy se navzájem bičují. Nezvyklé výrůstky na hlavě slouží u samců v období námluv jako "nárazníky" při těchto vzájemných soubojích.

Štětkouni jsou nejaktivnější v noci a den tráví v husté vegetaci. K jejich hlavní obživě slouží kořeny, ovoce, semena, vodní rostliny, ořechy, trávy, plodiny, houby, hmyz, ptačí vejce, hlemýždi, plazi, mršiny, nebo také plavou ve vodě a hledají v ní vodní rostliny. Je známo, že prasata sledují šimpanzy při hledání spadlého ovoce. Obzvláště si užívají semena stromu *Balanity Wilsoniana*, které nacházejí ne strávené ve stolicích slonů.

Pro svůj pěkný vzhled jsou štetkouni oblíbenými chovanci zoologických zahrad. V Česku je chová Zoo Praha, ZOO Dvůr Králové a ZOO Olomouc.

Druhým zástupcem rodu štetkoun (*Potamochoerus*) je druh **štetkoun šedý**, známý též jako **prase madagaskarské** nebo **štetkoun východoafrický**.

Zdroj: wikipedie a https://animaldiversity.org/accounts/Potamochoerus_porcus/

Štetkoun šedý (bush pig)

Potamochoerus larvatus

Jeho latinský název je směsí slov z různých jazyků, znamenajících řeku, prase, duch/maska, dohromady mající význam prase s maskou, válející se ve vodě.

Říká se, že štetkoun je africkou verzí evropského prasete divokého. Je velice blízkým příbuzným Štetkouna afrického, a teprve nedávno byl klasifikován jako jeho poddruh.

Štetkoun šedý má méně barevných znaků, jinou strukturu štetin a je velikostně větší. Dožívá se 13 – 14 let, v zajetí až 20 let.

Po narození mají hnědožluté pruhy, jak dospívají, pruhy mizí. Horní části uší jsou světlejší než zbytek těla. Horní kly jsou špatně vidět, všimneme si jich až zblízka. Spodní jsou více zřetelné, velice ostré a mohou dorůstat až do délky 7 cm.

Dospělý jedinec většinou váží méně než 90 kg. Svinčky 48 – 66kg, kanečci 46 – 82 kg. Dospělí jedinci mají většinou mezi 90 – 115 cm na délku, a to kluci i holky.

Štetkoun když běží, tak má na rozdíl od svého příbuzného, prasete bradavičnatého, ocásek svěšený dolů. Jejich nejoblíbenější činností je rochnění se ve vodě, bahně nebo prachu.

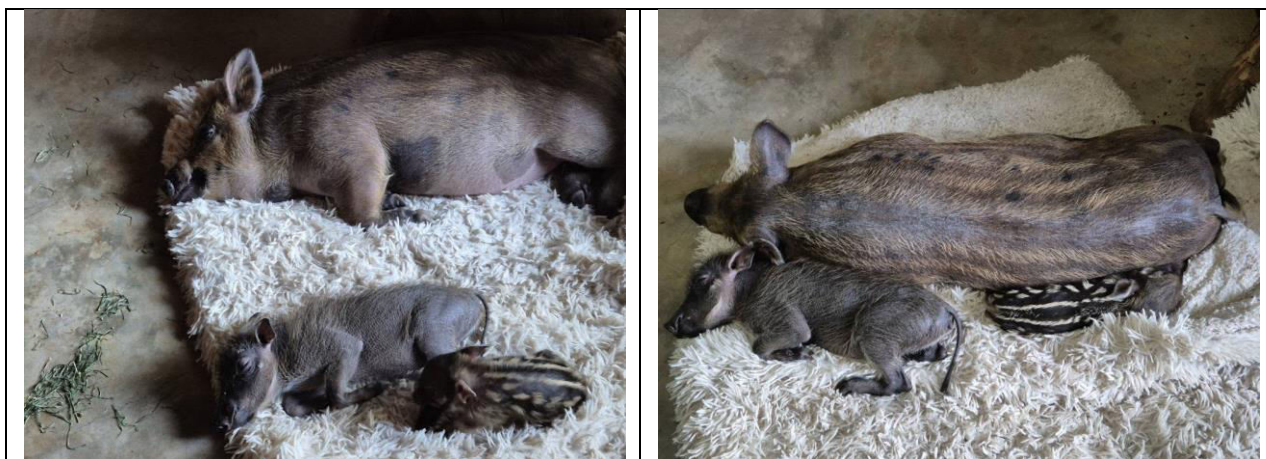
Štětkoun žije v bažinách, rákosích, křovinách, říčních lesích, podrostech, hustých lesích i polosuchých oblastech, i u úpatí hor. Nalezneme je v severní Africe, JAR, Namibii, Botswaně, Mozambiku, Malawi, Etiopii, Somálsku, Angola, Rwanda, Kongo, Burundi, ale i na Komorských ostrovech a Madagaskaru.

Jsou to hlavně noční tvorové a jsou teritoriální. Nechodí většinou dále než 5 km. Jsou více aktivní ve dne v chladnějších měsících. Když je chladno a deštivo, budují si hnízda, aby se zahřáli.

Jsou velmi společenští a žijí spíše komunitně než izolovaně. Ve skupině bývá 8 – 12 jedinců. Skupinu většinou vede dominantní prase a dominantní svinčka, zbytek skupiny se skládá výhradně ze sviněk a selat. Štětkouni jsou polygammí, jeden kanec má několik sviněk, o které bojuje s ostatními kanci.

Selátka váží kolem 700g, zůstávají v „hnízdě“ několik dní a teprve potom jsou začleneni do skupiny. Kojí se přibližně 2 – 4 měsíce. Jsou považováni za nezávislé – dospělé ve chvíli, kdy je dominantní vedoucí skupiny vytlačí ze stáda, což je většinou kolem 6 měsíců věku. Zvláštností je, že otcové se většinou o mláďata dobře starají, hrají aktivní roli v jejich ochraně před predátory a při jejich výchově. Také je vodí na místa, kde naleznou potravu a při pasení se je ochraňují.

Zdroj: <https://www.hluhluwegamereserve.com/bushpig-facts/>

Odshora dolů: sele divočáka kříženého s domácím prasetem, sele warthoga – prase bradavičnaté a nejmenší sele bushpig – štětkoun šedý.

Všichni tři - zachráněná prasátka od Ansi James

zdroj: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064238937173>

ZČERNÁNÍ ZUBŮ

Příběh prasátka Onyx od Madeline Salas .

Prasátku Onyxovi zčernaly zuby. Nebylo mu dobře, zvracel, měl velmi tmavou moč a infekci močového ústrojí, sníženou pohyblivost střev. Později přestal jíst a pít a byl dehydratován, museli mu zavést katetr. Dostal antibiotika. Se zubama si nebyli jistí, ale nakonec veterinář prohlásil, že taniny – třísloviny, způsobily s největší pravděpodobností i zčernání zubů. Onyx měl na zahradě spoustu spadanych žaludů a rád si na nich pochutnával. Nyní se naštěstí již uzdravuje a jeho stav se lepší.

<https://www.facebook.com/madeline.salas.129>

OTRAVA ZE ŽALUDŮ

Nejčastější je chronická otrava ze žaludů (nebo i dubového listí), ale větší množství žaludů najednou může způsobit i akutní otravu. Nejvíce toxinů obsahují duby na jaře.

Toxiny v dubu se nazývají gallotoxiny a v těle se přeměňují na kyselinu tříslovou, kyselinu galovou a pyrogallol, z nichž všechny jsou pro ledviny velmi toxické.

Klinické příznaky způsobují výsledné selhání ledvin. Obvykle se známky otravy vyvíjejí po dobu 2 až 14 dnů, nebo se zvířata po mnoho týdnů postupně zhoršují.

Tanniny v žaludech a listech se vážou na proteiny v trávicím traktu a mikroflóre střeva, což způsobuje poškození buněk, zatímco toxické metabolity způsobují poškození ledvin a jater.

Příznaky otravy mohou zahrnovat depresi, nedostatek chuti k jídlu, nekvalitní nebo drsné štetiny, otoky (nahromadění tekutiny pod kůží pod krkem, břichem nebo na

nohou), poruchy trávení, hlenovitá nebo dehtovitá stolice, zvýšené pití, moč s krví a smrt.

Postižená zvířata nemohou při zotavování velmi dobře udržovat svou vlastní vodní rovnováhu, proto je důležité sledovat příjem tekutin. Těžce nebo chronicky postižená zvířata se nemusí zotavit, ale méně postižená zvířata se většinou uzdraví.

Někde se píše, že sliny prasat neutralizují účinek taninů. Není to pravda.

Prasata jsou stejně „ohrožena“ jako jiná zvířata.

Zdroj: <https://www.minipiginfo.com/acorns-and-your-mini-pig.html>

ČÍM SE ŽIVÍ DIVOČÁCI?

Převážná většina studií ukazuje na fakt, že divoká prasata dávají přednost potravě rostlinného původu. I mnou provedená studie potravy divokých prasat, která byla provedena v několika oblastech ČR (Šumava a Český les, Doupovské hory, ŠLP Kostelec nad Černými lesy a Náchodsko), prokazuje převládání rostlinné potravy. Z výsledků analýz obsahů žaludků vyplývá, že hlavní složku potravy představují obilniny, které se vyskytovaly ve všech sledovaných oblastech v rozmezí 20 – 90 %. Druhou nejčastěji se vyskytující složkou jsou kořínky s oddenky, které se objevují také ve všech oblastech. Divoká prasata ráda prorývají půdu, proto se kořínky často stávají jejich potravou spolu s různým půdním hmyzem, semeny a houbami. Při procházkách za hledáním potravy se divoká prasata pasou na lukách či pastvinách. Proto nemalé procento potravy tvoří luční tráva, v zimním období seno. Spolu se zelenou pící přijímají i různé části bylinek. Tyto rostliny často obsahují více látek (dusíkaté látky) prospěšných pro růst a vývoj organismu. Živočišná potrava ve všech oblastech byla tvořena především savci. Tato skupina je zastoupena převážně hlodavci, kdy se nejčastěji v potravě vyskytoval norník rudý, který je rozšířen v celém našem státě i po celé Evropě.

Z velkých savců se nejčastěji vyskytovali kopytníci, zastoupeni částmi srnce obecného. Pravděpodobně se jednalo o uhynulé, poraněné nebo nemocné kusy.

Nejpočetněji byla ovšem zastoupena skupina bezobratlých živočichů. Na Šumavě se nacházeli celkově ve 20 vzorcích z 53, v Kostelci byli zastoupeni v šesti vzorcích ze třiceti a v Českém lese ve třech vzorcích ze sedmi.

Ptáci se objevují ve vzorcích pocházejících ze Šumavy a Českého lesa. Celkem byli nalezeni ve 4 žaludcích, kde byli determinováni na základě částí peří a skořápek vajec. Výskyt v potravě divokých prasat je spojen s náhodným objevením hnízda nebo uhynulého kusu. V jiných oblastech nebyly žádné pozůstatky ptáků nalezeny.

Obojživelníci a plazi se jako složka potravy vyskytují zcela omezeně a představují jen malé procento ze živočišné složky potravy.

Co se týče kamínek, hrabanky, jehličí (ostatní složky potravy) a listů stromů, jedná se v zásadě o složky, které se do potravy dostanou náhodně při vyhledávání jiné potravy.

Zdroj: Jana Malinová <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2011/Unor---2011/Prirozena-potrava-prasete-divokeho>

Prasata dokážou hrát videohry

Byla prozkoumána schopnost dvou miniprasat a dvou Yorkshirských prasat (*Sus Scrofa*) ovládat joystickem videohru. Prasata byla vyškolená k manipulaci s joystickem, který řídil pohyb kurzoru zobrazený na monitoru počítače. Prasata měla přesunout kurzor, aby se navázal kontakt s jedním, dvěma nebo třemi cíly náhodně přidělenými na monitoru, a byla poskytnuta odměna, pokud se kurzor srazil s cílem. Splnění video-úkolů vyžadovalo specifické schopnosti a celkové porozumění úkolu. Konečný výsledek ukázal, že všechna prasata významně předčila schopnost na první pokus kontaktovat jeden cíl. Tyto výsledky naznačují, že navzdory obratnosti a vizuálním omezením mají prasata schopnost splnit úkol videohry pomocí joysticku. Omezení při práci s joystickem naznačují, že budoucí studie kognitivních schopností prasat mohou těžit z používání dotykových obrazovek nebo jiných pokročilých technologií s počítačem.

Zdroj:

https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2021.631755/full?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAAR3qJUxR9DgwcocQz_z7yKh5P9RvX-xmlDS4PQm9WMr4nMAdAQuhBaBkxAs_aem_v1RoBMnFdYhUOBNty-dTg

Jak vidí prasátka barvy?

Zatímco divoká prasata mohou pravděpodobně rozlišovat mezi některými barvami, jako je zelená a žlutá, nemusí vnímat stejný rozsah barev nebo stejnou úroveň detailů jako lidé. Jejich schopnost rozlišovat mezi zelenou a žlutou může být ve srovnání s lidmi omezená, ale do jisté míry mohou tyto barvy pravděpodobně vnímat.

Studie Pigvision Institutu ukázaly, že prasata vidí především červené, zelené a modré vlnové délky. Pokud jsou tyto barvy kombinovány - například ve vícebarevné potravě prasat, s červenou, zelenou a modrou - prasata vykazují silnější vizuální odezvu, než když čelí jedné barvě. Navíc prasata mají tendenci vidět objekty jako plnou barvu; Mohou vidět modrou oblohu, ale ne vnímat mraky nebo duhu na obloze.

Prasata mají navíc 310 ° panoramatické vidění!

Zdroje: <https://mypigfilledlife.org/resources/f/did-you-know-pigs-have-310%C2%B0-panoramic-vision>

<https://animals.mom.com/pigs-color-blind-3040.html>

Laminitida spárků u prasat

Stejně jako koně a ostatní kopytníci, mohou prasata trpět laminitidou - zánětem stěnové škáry kosti třetího článku spárku (rakevní - šlapací kosti – nejspodnější kost na noze, **(obr.1)** dochází k narušení pružnosti a integrity, což tlačí kost dolů a dochází k poškození tepen a žil. Způsobuje **obrovské bolesti** a problémy s chůzí.

Co je příčinou?

Z 90% je příčinou strava s vysokým obsahem cukru, tzn. obiloviny, ovoce, sladké pamlsky, pasení před polednem (to má tráva v sobě nejvyšší obsah cukru).

Při nadbytku lehce stravitelných cukrů ve stravě dojde k okyselení střevního obsahu, přemnožení bakterií, štěpících tyto cukry, a k potlačení běžné mikroflóry střeva, což má za následek uvolnění endotoxinu z bakteriálních stěn. Endotoxin se postupně vstřebává do krevního oběhu, krví se dopraví do vlasečnic kopytní škáry a způsobí jejich destrukci a následnou nekrózu škáry.

Další příčiny mohou být hormonální problémy, reakce na anestezii, stres a další, ale v 90% je příčinou špatné stravování.

Když se Lamina zanítí tak velice bolí! A to Hodně! Když se třeba praštíte kladivem do prstu nebo si prst skřípnete do dveří – tak hodně to bolí, akorát že vám prst oteče, ale u prasečích spárků není prostor pro otok. Prasata mají štěstí, že mají dva prsty, které mohou nést váhu. Prasata nesou svoji hmotnost z 80% na předních nohách. První pomocí kromě léků (předepíše veterinář) je ledování. Druhý způsob, jak může prasátko dostat laminitidu, jsou příliš přerostlé spárky. Laminitida se dá léčit.

Při chronické, nebo neléčené laminitidě může dojít k tomu, že se „kopytní“ kost oddělí od „kopytní“ stěny a propadne se dolů, což způsobuje extrémní bolest. **(obr.2)** Nevím, jak se tato kost nazývá u prasátek, nicméně stavba prstů (kopyt a spárků) u koní i prasátek je stejná, akorát že koně mají jedno kopyto a prasátkům se spárek rozděluje na levý a pravý. Propadnutí je vyplněno krví, ale postupem času krev vyschne a zůstane mezi kostmi pouze dutina. **(obr.3)** Bohužel, tento stav se nedá vyléčit, může se s ním nějak pracovat a nějak ho stabilizovat, ale léčitelný není a je vysoce bolestivý.

Obr.1

Obr.2

Obr.3

Spárek vlevo – laminitida
Spárek vpravo – oddělení kostí s dutinou

Zdroj: Emily, the trimmer

<https://www.facebook.com/emilythetrimmer/videos/942183326280784/?rvid=61Nb1gVyOALFi22i>

Tip na knihu o prasátkách

7 možných příčin špatného dýchání

1. Stres z horka

Projevuje se mělkým dýcháním, vysokými hvízdavými zvuky, lapáním po dechu. Dále může být přítomno zvracení, letargie, zvýšený příjem tekutin. Dále snížený příjem jídla, polehávání ve stínu, slabost, lapání po dechu.

Teplota vyšší než 42,8 způsobuje sníženou schopnost ochlazení těla, prasátko se nedokáže potit a tak začne lapat po dechu – to už je alarmující stav.

Prasata mají celkem malé plíce v poměru k velikosti těla, takže lapání dechu moc k ochlazení nepomáhá.

Důvodem ke stresu z horka může být také delší doba, kdy je prasátko vystaveno slunci, UV záření a vysokým teplotám, zhoršuje se navíc při špatné ventilaci a vysoké vlhkosti.

Také větší skupina prasat pohromadě produkuje více tepla a to může způsobit přehřátí.

2. Infekce horních cest dýchacích

Prasátko má zkrácený dech, při dechu vydává pisklavé zvuky a může kašlat nebo kýchat a mít výtok z nosu (rýmu).

Infekci mohou prasátka chytit během celého roku, ale více náchylná jsou v podzimních a zimních měsících. Může to být také příznak pneumonie, která může být pro prasátka kvůli jejich malému obsahu plic velmi nebezpečná.

3. Prasátko stále otvírá pusou, protože očekává jídlo

Prasátka milují jídlo. Většinou jsou velmi nadšená, když zacítí jídlo. Začnou hluboce dýchat s otevřenou pusou. Pokud vám příprava jídla trvá příliš dlouho, můžou vám prasátka rýt do nohou, být agresivní a vyvinout si problémové chování jako ječení nebo kousání, aby se dostali k jídlu.

Hladové prase většinou skřípe zuby, prasata, která mají veliký hlad, hluboce dýchají a čichají ve vzduchu, hodně sliní, piští a nebo chrochtají vzrušením nad jídlem.

Pokud máte více prasat, polykají jídlo rychleji, snaží se sníst více jídla než ostatní prasata. Toto nadšené rychlé polykání může způsobit dechové potíže způsobené stresem z jídla.

4. Lapání po dechu u obézního prasátka

Obezita způsobuje u prasátek kromě namáhavého dýchání nezájem, depresi, slepotu. Někdy může kvůli obezitě dojít i ke ztrátě sluchu kvůli převislé kůži. Můžou hlasitě chrápat. Také je zde nebezpečí vyvinutí spánkové apnoe – zástava dechu ve spánku.

5. Plyny uvolňované ze stolice způsobují pískot na plicích a otravu

V rozkládající se stolici se tvoří plyny. Vystavení se těmto výparům může být smrtelné jak pro prasátka, tak pro lidi. Samozřejmě se jedná o větší množství rozkládající se stolice, ve špatně větraných prostorách. (Asi tak po týdnu se v ní začne vytvářet carbon dioxid, methan a amoniak v nebezpečném množství.) Otrava způsobuje pískot na plicích, kýchání, silný kašel, slabost, a nebo vysoké rozrušení způsobené karbonem dioxidu. Poté následuje koma a bezvědomí, spazmy a respirační paralýza.

6. Napadení plicními červy způsobuje kašel a obtížné dýchání

Plicní červi se kromě obtížného dýchání dále projevují úbytkem váhy prasátka, pneumonií, špatnou kvalitou štetin. Prasátko může nešťastnou náhodou pozřít červy při jídle. Paralizovaní červi obsahují plicní larvy, které se dostanou do střev, odtud migrují lymfatickým systémem do plic.

7. Špatné dýchání kvůli onemocnění srdce

Pokud ani jeden stav neodpovídá předchozím variantám, může se také jednat o onemocnění srdce. Musí prošetřit váš veterinář.

Zdroj: <https://bestfarmanimals.com/7-alarming-pig-breathing-problems-help-my-wheezing-pig/>

POMOC PRASÁTKŮM A JINÝM ZVÍŘÁTKŮM V NOUZI

Vážení prasopřátelé, zvu Vás na aukci pro dobrou věc.

Chceme vám představit FB skupinu [Kamínky nejen pro ZOO](#), kde se po celý rok draží malované kamínky pro různé útulky, azylly a záchrané stanice se zvířátky. Na každý měsíc je zařazeno několik spolků, pro které se kamínky draží (na aktuálně zařazené spolky se můžete podívat [zde](#):

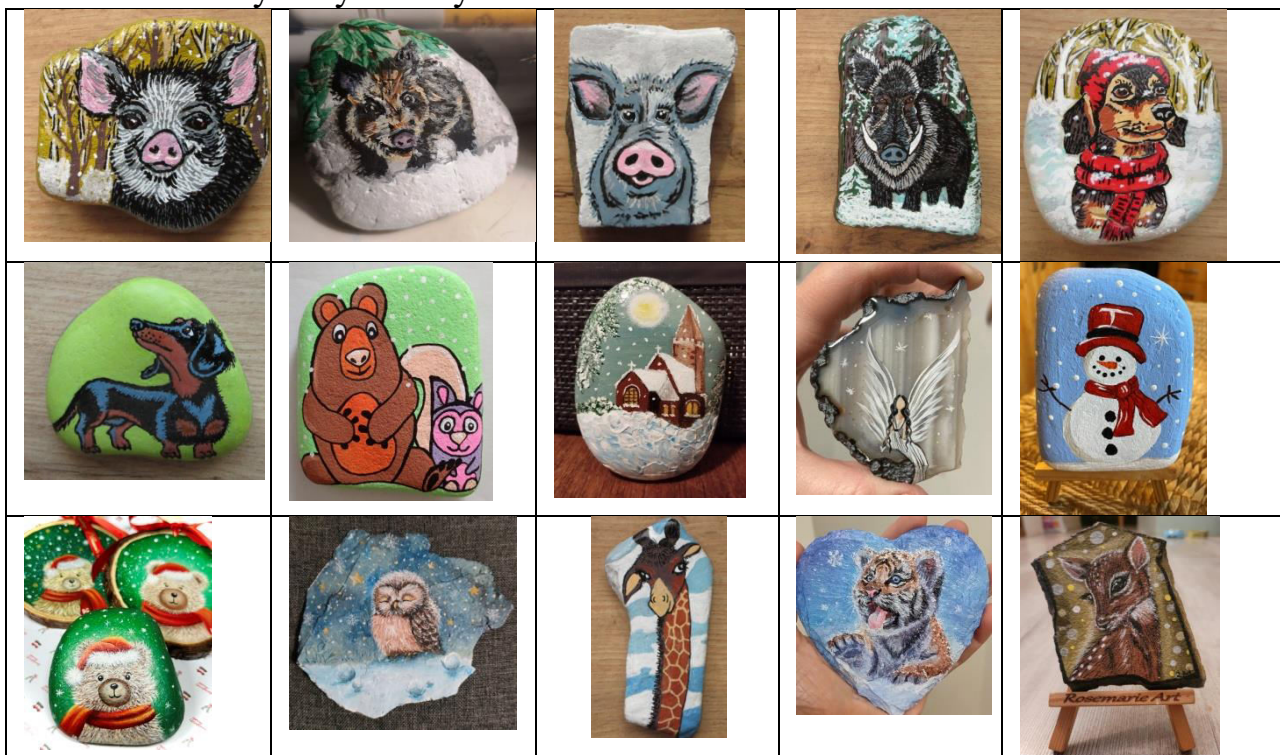
Náš klub bývá také občas zařazen, stejně jako např. Azyl pro prasátka a králíky Jakubov, azyl Štětinka, a další známé spolky, např. Farma kapsa, Farma Naděje, útulek Tibet – to zmiňuji jen ty, které také mají prasátka, jinak jsou tam samozřejmě spolky i pro psy, kočky, koně atd. Zúčastnit se a pomoci můžete

dvěma způsoby. Nejdříve se přidejte do skupiny, a pak můžete buď nabídnout namalovaný kamínek do dražby, kterému spolku chcete přispět záleží na vás, to uvedete v popisku, celý výtěžek pak jde přímo na účet spolku. Nebo si můžete vybrat kamínek, který se vám líbí, nabídnout částku, kterou jste ochotni za něj zaplatit, vyhrát v aukci a tím danou částku přispět na daný spolek, pro který je určený. Je to zábava, získáte krásné dárky, někdy dokonce úplná umělecká díla, a ještě pomůžete ☺

Přesnější informace [zde](#):

Ukázka různých vydražených kamínků

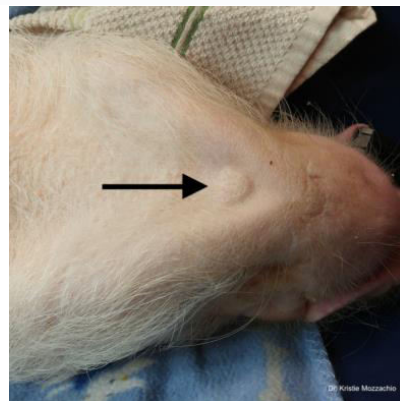
PACHOVÉ ŽLÁZY U PRASAT

Přestože prasata mají některé potní žlázy, tyto nejsou funkční a nereagují na termoregulační potřeby. Proto jsou prasata náchylná k přehřátí při teplotách přesahujících 30 °C. Přehřátá prasata začnou lapat po dechu, jak se zahřívají, ale to často nestačí pro chlazení, a to je jeden z důvodů, proč se rochní a válejí v bahně.

Karpální žlázy jsou žlázy se specifickým zápachem, které nalezneme zesponu na předních končetinách (obr. vlevo). Sekrece pastovitých hrudek bílé až hnědé barvy z těchto žláz je běžná.

Prasečí kluci mají **pohlavní žlázy**, které produkují smegma. (obr. uprostřed).

Mentální žláza, která se nalézá zesponu na bradě má jak funkci značkování pomocí pachu, (vylučuje hormony, tak hmatové funkce (obr. vpravo).

Zdoj: https://lafeber.com/vet/basic-information-sheet-miniature-pig/?srsltid=AfmBOortqW_C2RNAMCfs5_CNsAdTNTb0YyMRaceANoapgTcRiUUh5HsL

Pozor na časté vrozené onemocnění prasečích kluků

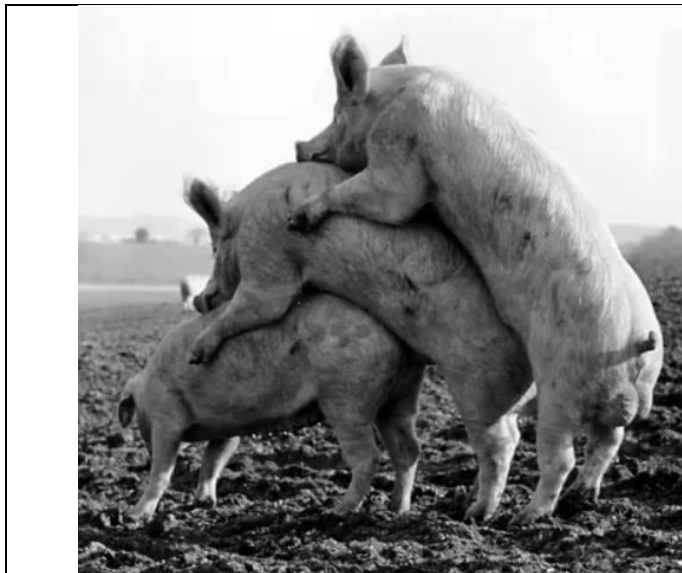
Na obrázku dole je kaneček s výchlipkou předkožky (viditelný vak na břicho). Laicky nazývaný tzv. "močák". Jedná se o vrozenou vadu, kdy v důsledku zúžení předkožky dochází k hromadění zbytků moči a smegmatu. V případě stlačení či přeplnění je z

předkožky vytlačována rosolovitá hmota, která je typická svým velmi intenzivním zápachem. Mimo diskomfort v podobě zápachu přináší tato vada i časté zdravotní komplikace. Naštěstí naši kluboví veterináři umí problém řešit chirurgicky.

Trocha humoru

Když na to dva nestačí 😊

Příběhy od Vás

Projekt - luxusné domčeky

Příběh poslala Vladimíra Ezer

Ahojte prasokamoši, hlásia sa Mona a Líza z hôr nad Banskou Bystricou.

Ako viete, tak naša maminka sa o nás veľmi bojí a urobí všetko preto, aby sme sa mali ako prasiatka v žite.

Či je leto či je zima, horúčava alebo studené počasie, vždy sa snaží zabezpečiť, aby nám bolo dobre.

Keďže sme prasiatka, stačí nám iba kopec slamy a závetrie, ale maminka si to nemyslí, preto nám vždy v chladných mesiacoch (a u nás býva zima ako sa patrí) pchá do domčekov toľko slamy, že sa do nich ledva zmestíme.

Tieto Vianoce to už prehánala.

Bola nás pozrieť naša teta Martinka z Čiech a povedala, že máme luxusné a krásne domčeky. Normálne sme počuli, ako padol kameň zo srdca našej maminke.

Aby sme vám to priblížili, tak naša maminka úplne sama naprojektovala a skonštruovala prasacie ubikácie vo forme nadštandardného príbytku pre prasiatka. Myslíme, že tento projekt by potreboval stavebné povolenie. Postavila nám domčeky z paliet, ktoré obila drevotrieskou a OSB doskami a vnútro vyplnila originálnou ovčou vlnou. Z vonku nám ich ozdobila obrázkami, samozrejme s prasacou tematikou v zmysle: Nekrmiť! Zlé prasatá!...plyšákmi, podkovičkami pre šťastie a všetkým možným.

Hlavne, že sama nemá dostávaný domček, ale u nej sú všetky zvieratká na prvom mieste.

Domčeky sú umiestnené pod vikierom a tak sme chránené z troch strán stavbou domčeka našej maminke. A dokonca máme prestrešené terasy.

Aby toho nebolo málo, tak maminka umiestnila do našich izbičiek teplomery, aby stále mohla sledovať, či máme pohodu.

Vždy v zime nám každú chvíľu pridáva drevitú vlnu a slamu, len aby nám bolo teplúčko a dokonca sme každá dostali originál spacák, ktorý sme samozrejme po dvoch dňoch vyvliekli von roztrhaný na kúsky - každá z nás má inú predstavu o objeme podstielky pod našimi bruškami.

Ja, Moninka mám radšej menej materiálu, ktorý som si pekne rozhrabala v ohrade, aby som nemusela chodiť po studenom a naopak Ja, Lízinka mám rada veľa veľa slamy, ktorú si aj z terasy pekne v papuľke nosím dnu. Samozrejme nemôže chýbať ani seno a kvalitná strava.

No a bez kompletného odlopatovania snehu z našich výbehov to nepôjde, tak aj tento rok na Štedrý deň mala maminka na 3 hodiny o robotu postarané. A to mávame toho snehu požehnane. A keď to náhodou nestihne hneď ráno, vystrčíme zásuvky von, zafučíme a nikto nás na ten sneh nedostane.

Maminka nás tak zbožňuje, že nás (asi prehnane) chodí každú hodinu kontrolovať, aby sme boli prihrnuté slamou a pekne v teplúčku.

Každý deň nám hovorí ako nás veľmi ľúbi (to vieme aj bez toho) a ako sa o nás veľmi bojí, aby nám v zime nebolo zima a v lete nebolo príliš teplo.

Naštudovala si veľa informácií o tom, aké podmienky sú najlepšie pre nás, pre prasiatka, ale aj tak to preháňa s ospravedlnením, že predsa sme jej prasacie bábätká.

Nuž a to je tá PRASACIA LÁSKA

Majte pekné dni

Mona a Líza

Přehled hospodaření za rok 2024

PŘEHLED HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2024 (v korunách)		výdaje	příjmy			
text						
Zůstatky z 2023			551347			
Osobní náklady- mzdy Odměna za činnost ve spolku za rok 2023 - dle usnesení výroční členské schůze ze dne 13.6.2020 (zaplacen 228 členských příspěvků x 200,- Kč/ v roce 2024 minimální měsíční mzda 16.442,-		235309				
Zákonné odvody a daně: měsíční platby - VZP 2.552,- PSSZ 6.030,- daň z příjmu 265,-		88470				
Nájemné		0				
Režie-spotřeba energie, vodné stočné a ostatní		0				
Ostatní služby		0				
Ostatní režie		0				
Odpisy		0				
Bankovní poplatky		9				
Poplatky za telefon		112016	95630			
poštovné ČP/přepravnéPPL		32686	21780			
Vybrané členské příspěvky			116410			
Přijaté dary na útlukáře celkem včetně darů pro SK Jakubov vybraných v rámci aukcí KAMÍNKY NEJEN PRO ZOOprosinec 2023 zbytek a říjen 2024			182893	182893	SK	45196,00
kancelářský papír, obálky, desky, toner do tiskárny, eurodesky, blok, lepenky, strečové folie, diář 2025 náplň		6752				
Propagace: výroba reklamního oblečení, doména www.prasatkovdomacnosti.cz, látky na výrobu prasátek, platba za prostor na rok 2024 Google One,		20428				
Zboží krmivo, knížky, pamlsky, pamlsky s chondroprotektivy, kleště, lanka		610762	729917	729917		
Vybavení pro veterinární akce: jednorázové rukavice,váha na vážení léčiv, sady na odběry krve, pinzety, škrtdla, pásky SK na síť, alkohol -odběry krve, brusná plátina, opravy sítě, obojek, lanka na krácení zubů, ubrusky na čištění uší		11269				
Příspěvky na pohonné hmoty za jízdy mimo veterinární akce. Najeto 8.060km		9315				
Akce Sedmihorky 2024		69352	46705			
natáčení Hubert		30000	40000			
Vánoce 2024		3198				
Jednání SVPS Bratislava: pohonné hmoty, ubytování, občerstvení, dálniční známka		9102				
Zachráněná prasátka ostatní: tyčky k ohradníkové síti - Dafne, ovoce, zelenina, piškoty		2789				
Veterinární péče a léčiva pro zachráněná prasátka MVDr. Marek Houska, MVDr. Zdeněk Fajt		87668	1949			
Dovozy zboží na Slovensko v roce 2024 - pohonné hmoty, dálniční známky, občerstvení		9175				
Zaškolení nového vet. lékaře pro slovenský tým 19-20.10.2024 MVDr. Vašek Jan ubytování 1794,- příspěvek na PH 1.500,-		3294				
celkem:		1341594	1786631			
převod do roku 2025			445037			
Krmivo, roboran, pamlsky, chondropamlsky vydané v roce 2024 pro sponzorovaná prasátka v pořizovacích cenách			85575			
Pohledávky k 31.12.2024 - Nedoplatky členů za zboží			14003			
Zásoby - zboží na skladě k 31.12.2024 v pořizovacích cenách			52255			
Závazky k 31.12.2024			0			

Časopis ZÁSUVKA vydává Český klub majitelů prasátek chovaných v domácnosti,z.s.
www.prasatkovdomacnosti.cz
 pro časopis byly použity obrázky volně dostupné na internetu a od AI
 příspěvky,připomínky,příběhy,zkušenosti,náměty a fotografie zasílejte na email:
prasatkovdomacnosti@seznam.cz s označením „pro časopis“
 těšíme se, Vaše redakce

